

VYDEJTE SE NA VÝLET S KLASÁČKEM ZA KRÁLEM VÁCLAVEM IV. DO KUNRATICKÉHO LESA

STRUČNÝ POPIS VÝLETU:

Kunratickým lesem podél potoka a kolem rybníků se zastávkou na Novém hradu.

DĚLKA TRASY:

4 km

OBTÍŽNOST:

Lehká či středně těžká dle zvolené délky trasy. Výlet je možný podniknout s kočárkem, na kole i se psy. Pod Novým hradem je jeden 100 metrů dlouhý úsek, který je úzký a špatně průjezdný – kočárek a kola je potřeba strání poponášet. Nechodit, když je náledí, klouže to! :)

VÝCHOZÍ BOD VÝLETU:

Výlet se koná na Praze 11. Výchozím bodem je modrá turistická značka nedaleko stanice metra C Chodov.

PARKOVÁNÍ:

Kdekoliv na sídlišti u metra Chodov – ideálně v OC, kde jsou 3 hodiny parkování zdarma a ke startu je to jen pár desítek metrů.

WC:

V restauracích na trase.

MOŽNOST OBČERSTVENÍ:

V restauracích po cestě.

ZA KRÁLEM VÁCLAVEM IV. DO KUNRATICKÉHO LESA

LEGENDA PRO RODIČE A POPIS TRASY:

Milí cestovatelé,

i v Praze jsou krásné lesy. Jedním z nich je třeba les Kunratický. Najdete v něm zříceninu Nového hradu, místa, kde zemřel na následky mozkové mrtvice král Václav IV. Co mu ji způsobilo? Stáhněte si náš výlet a dozvíte se víc. Cesta s hádankami, kterou jsme pro vás společně s Klasáčkem naplánovali, je pro děti od pěti let. Budou odpovídat na otázky o rohatých muflonech, o Machu a Šebestové, mohou házet šiškami a dozvědí se něco o české historii a o husitech. Délku trasy si zvolíte v rozmezí od 4 do 8 kilometrů.

Vede po prošlapaných lesních cestách a asfaltkách. Pokud vám nevadí, že občas budete kola a kočárky poponášet, vezměte je s sebou. Trasa není příliš známá, a tak se nemusíte bát, že vás budou doprovázet davy lidí. Dá se procházet celoročně kromě dnů, kdy je náledí, hodně to klouže. Přejeme hezký výlet.

DOPIS DĚTEM:

Ahoj, kluci a holky,

dnešní cesta za hádankou povede lesními zákoutími kolem zbytků královského hradu a možná cestou uvidíte i nějaké to zvířátko v malé zoo. Stejně jako k ostatním našim výletům jsme i k tomuto připravili originální mapu s vyznačenou trasou. Když půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly.

Jdeme na to!

Dost povídání, teď už si dobře utáhněte tkaničky na teniskách a vyrážíme na cestu. Pokud jste přijeli autem, doporučujeme zaparkovat u OC na Chodově a pak opatrně přejít k lesu. Před vámi je hned první úkol – najděte modrou turistickou značku. Po té totiž půjdete první část výletu. Modrá značka vás brzy dovede k mohutnému památnému Kunratickému dubu. Tam na vás čeká první písmenko do tajenky. Najděte tabulku, která o dubu vypráví, a...

1. Opište první slovo pod obrázkem.

Podle pověsti byl strom vysazen při výstavbě Nového hradu za vlády Václava IV. Od nepaměti je hraničním stromem a statečně čelí civilizačnímu tlaku, který na něj působí.

Podle čeho byste poznali, že je to dub? Víte, jak se jmenují jeho plody? A jak se jmenují plody buku? Které lesní zvíře by si je rádo dalo k obědu?

Pokračujeme po modré turistické značce tak, že les máte po pravé ruce.

Divoká prasata, která mají ráda žaludy v Kunratickém lese, nežijí, ale najdete zde celé stádo muflonů. Ti sem byli vypuštěni v 70. letech 20. století a v současné době jich zde žije až padesát. Víte, jak vypadá takový muflon? V čem se liší od jelena? Poslouchejte, co se při

návštěvě lesa dozvěděl Klasáček: Mufloní berani váží 50 kilogramů. Na hlavě mají zatočené rohy, myslivecky označované jako toulce. Ty se od paroží jelenů liší tím, že jsou duté, nevětvené a zvěř je neshazuje. Jsou produktem kůže jako srst či spárky a nemají charakter kosti. Velké, silně vyvinuté rohy nosí pouze berani, kteří je používají při soubojích. Bývají dlouhé až 80 centimetrů. Muflonky jsou buďto bezrohé, nebo nosí malé růžky, dlouhé nejvýše 16 centimetrů. Povrch toulců je vrubován a podle vrubů lze poznat věk muflona. Podle toho, co zvířata žerou, se dělí na různé skupiny. Třeba lev žere maso, tak je to masožravec.

2. Do které skupiny patří muflon?

Pokračujte po modré značce po rovince až k dalšímu památnému dubu, pak začneme mírně klesat a každých padesát metrů můžete vidět další a další památné stromy. Vidíte je?

Kdo jich najde víc? A jaké jiné stromy zde vidíte?

Cesta podél hlavní komunikace se nyní stáčí do lesa.

Od sídliště sem vede úplně uzounký chodníček...

Téměř celý les se nachází na historickém území, které je spojeno s králem Václavem IV. Ten byl nejznámějším majitelem kunratického panství, které i s rozsáhlými lesy koupil roku 1407 od zadlužených Olbramoviců, aby zde pobýval v přírodě a vyjížděl na lovy. Za tímto účelem si zde také nechal vybudovat hrad.

Jděte chvilku podél potoka, pokuste se najít posed a cestu lemovanou samými břízkami. V lese najdete dětské hřiště s dřevěným vláčkem, altánek nebo místo pro piknik. Cesta se pomalu začíná stáčet doprava kolem lesních školek, vysokých borovic a jezírka. Jezírko má tvar srdíčka. Vidíte? Nevíme, zda v něm žijí nějaké ryby, ale i kdyby žily, ta, na kterou se ptáme, to určitě není.

3. Jak se jmenuje největší sladkovodní ryba v ČR?

Víte, že tato ryba je vedle jeseterovitých ryb největší sladkovodní rybou v Evropě? Může být až 3 metry dlouhá a 300 kilogramů těžká. Patří mezi noční dravce. Široká nízká hlava přechází nenápadně v protáhlé tělo pokryté silnou kůží a slizem. Rozeklaná tlama je vybavena dvěma dlouhými chrupavčitými vousy v horní čelisti a čtyřmi kratšími v čelisti dolní. Ty slouží jako chemoreceptory, ve kterých jsou chuťové buňky, vyskytující se na celé spodní části těla. Nahrazují špatně vyvinutý zrak. Velmi silné čelisti jsou vybaveny velkým množstvím drobných zubů, kterým se říká „kartáče“. Jsou skloněny dovnitř tlamy a fungují jako struhadlo. Často se vyskytuje v pohádkách o vodnicích. Chytil ho třeba loupežník Rumcajs, kamarádil se s ním vodník Volšoveček nebo Čepička.

Brzy přijdete k rozvalinám a altánku. Cesta se stáčí vpravo do lesa a vy už můžete vidět zbytky opevněného husitského vojenského tábora. Vidíte je? Poničen byl již v roce 1421, kdy se husité snažili dobýt Nový hrad. To je to místo, kam se nyní blížíme.

Cesta lesem vás vede kolem hezkých výhledů na Prahu. Poznáte některé památky?

Cestovatele by ani nenapadlo, že v Praze může najít tak krásný les! A těch veverek...

Víte, jaký je rozdíl mezi zajícem a veverkou? A zajícem a králíkem? A zajícem a slonem? :)

Všude kolem sebe najdete naučné tabule – alespoň jednu si přečtěte a zkuste si zapamatovat členy rodiny krále Václava IV. Za chvíli to budete potřebovat. :)

Ještě pár metrů a ocitnete se na skále proti Novému hradu. Přejděte přes údolíčko a dobře ho prolezte. Našli jste zbytky brány a studnu? Představte si, jaké to tady muselo být kdysi... Než překonáte most, kterým je hrad oddělen od hřebene, zkuste nasbírat 10 šišek, vyhlídnout si nějaký pěkný strom a strefit se ze vzdálenosti pěti metrů do jeho kmene. Také tímto způsobem se kdysi bojovalo, jen místo šišek husité házeli kameny. *Nový hrad (nebo také Nový hrádek) byl postaven v roce 1411–1412. Před více než 600 lety ho nechal vybudovat král Václav IV. Moc dlouho si ho však neužil, po sedmi letech zde zemřel na následky mozkové mrtvice. Ta ho postihla, když se dozvěděl o hnutí husitů, kteří táhli Prahou. Sídlo bylo postaveno za rekordně krátký čas, přibližně za necelý rok. Jedním z hlavních důvodů, proč chtěl král postavit další sídlo, byl hlavně jeho zhoršený zdravotní stav. Právě proto zvolil klidnou lokalitu v lese, která byla dostatečně vzdálená od rušného středověkého města, ale současně i jednoduše dostupná.*

A my se ptáme:

4. Jak se jmenoval bratr krále Václava IV.?

(Napovíme, že se mu také říkalo „Liška ryšavá“.)

A pokračujeme dál. Po smrti Václava IV. tu nějakou dobu žila jeho manželka královna Žofie Bavorská a místo několikrát navštívil i jeho ryšavý bratr a další následník trůnu. Na přelomu let 1420 a 1421 bylo sídlo dobyt husity a od té doby chátralo. Velká část opracovaných kamenů byla později rozebrána a použita na další stavby v okolí Kunratic.

5. Jak se jmenoval tatínek Václava IV.?

(I on měl ve jméně číslici 4. Poradí rodiče?)

Od hradu vede cesta přímo dolů k potoku. Je to dost velký krpál, snad vám to nebude klouzat tak jako nám. My jsme šlápli, spadli na zadek, jeli a skončili až u potoka. :) Jestlipak víte, jak se potok jmenuje? To je moc těžká otázka! :)

Celá západní část Kunraticko-michelského lesa je součástí takzvaného údolí Kunratického potoka, které je chráněným územím a od roku 1988 také přírodní památkou. Údolím protéká 11 kilometrů dlouhý Kunratický potok, jenž pramení na jihovýchodním okraji Prahy u obce Vestec. Na toku Kunratického potoka se dohromady nachází asi 12 rybníků včetně těch, které jsou u Krčského lesa: Dolnomlýnský rybník, rybník v Thomayerově nemocnici a rybník Labuť.

6. Jak se jmenuje řeka, do které se vlévá Kunratický potok?

(Je to ta největší, co protéká Prahou. :))

Dole na asfaltce u rozcestníku opouštíme modrou turistickou značku a napojujeme se na žlutou, která nás dovede až do cíle. Zde si ještě uděláme malou odbočku ke krásnému Dolnomlýnskému rybníku a ke Kunratickému mlýnu. Takže hurá k rybníku a mlýnu!

Kunratický mlýn, nebo také Dolní mlýn, byl postaven v polovině 18. století a od poloviny 19. století tu byla zřízena proslulá hospoda rodiny Bartůňkových. Součástí krčmy byla zahrada, kde se nacházelo přibližně 30 stolů, několik altánů, a na dvoře prý svého času sedávala i spisovatelka Božena Němcová.

Kdo si vzpomene, jakou knížku napsala? Nesedí tady náhodou s vámi? :)

Najděte rozcestník Dolnomlýnský mlýn a napište:

7. Jaká barva vás dovede k Šeberáku?

Rodina Bartůňkova zde nabízela i možnost ubytování nebo plavby na lodičkách po Dolnomlýnském rybníku. Kuriozitou je, že výčep nebyl součástí budovy mlýna, ale nacházel se zvláště, ve sklepě na zahradě, kam se muselo po kamenných schodech. Restaurace byla bohužel v polovině 20. století zrušena a v prosinci roku 1952 se sem přestěhovala družina školní mládeže. Nyní je mlýn prázdný, nefunkční a veřejnosti nepřístupný. I přesto stojí za to se u mlýna zastavit a prohlédnout si ho, než zcela zchátrá.

Kromě mlýna tu samozřejmě byl i rybník. Ten na toku Kunratického potoka vznikl také v 18. století, kdy byl ještě mokřady propojen s rybníkem Hornomlýnským. Rybník Mlejňák, jak se mu občas říká, má průtočnou nádrž, stále se v něm chovají ryby a každý podzim probíhá výlov rybníka.

Chov a lov ryb, tj. rybníkářství, má na našem území dlouholetou tradici. V našich vodách žije okolo 60 druhů sladkovodních ryb. A takový kapr z Třeboně se může dokonce pyšnit Chráněným zeměpisným označením!

Tip na doma:

Pokud v poznávání ryb trochu plavete, můžete si ho procvičit na našich pracovních listech Poznej naše ryby 1 a 2.

https://www.akademiekvality.cz/download/pracovni-listy/PracovniListy_ryby-1.pdf

https://www.akademiekvality.cz/download/pracovni-listy/PracovniListy_ryby-2.pdf

Nad severní částí rybníka se v kopci nachází skalní útvar Dešťovka a přibližně po sto metrech chůze do kopce od mlýna směrem do lesa narazíme na Urešovu studánku. Půjdeme kolem, až se budeme vracet zpátky na rozcestí K Hrádku. Což uděláme právě teď. Vracíme se kolem Urešovky a altánu po žluté a po ní pak pokračujeme podél potoka.

8. Jak se jmenují krásné pohádkové bytosti, které žijí v lukách a u potoků?

Asi po 300 metrech míjíme nalevo roztomilou studánku – jmenuje se Žofinka. Vodu z ní nepijte. Sice se říká, že když se z ní napije zamilovaný muž, tak mu to přinese doživotní lásku princezny, ale kdo ví... Vy to radši nezkoušejte. Navíc tam ve vodě tlejí žížaly. Ble! Vzpomenete si na večerníček o opičce, která se jmenovala stejně? Malíř, který ilustroval její příběhy, zároveň namaloval i postavičky dvou školáků z jiného večerníčku. Jak se jmenoval?

Dokážete zazpívat úvodní písničku?

„My jsme žáci z 3. B...“

9. Jak se jmenovala paní, která byla majitelkou psa Jonatána?

Opičky v Kunratickém lese sice nenajdete (a také musíme upřesnit, že studánka nedostala jméno podle večerníčkové opičky, ale podle druhé manželky krále Václava IV.), ovšem jedna malá zoo tady je. Stojí u místní hájovny, kde najdete také krásné dětské hřiště s trampolínou, houpačkami a klouzačkou. Až si pohrajete, vyrazíme dál.

Nyní se můžete rozhodnout, zda půjdete do cíle delší nebo kratší trasou. My půjdeme kratší trasou po zelené značce, ale vám teď načrtne tu delší. Tajenku už máte vyluštenou, takže na doplňovačce se nic nezmění. :)

Delší trasa:

Odvážné výletníky dovede žlutá značka asi po kilometru a půl k restauraci. Můžete si tu dát zmrzku a pohrát na hřišti. Také zde mají jedno rohaté zvířátko, o kterém píší, že pochází z Holandska. Které to je? Pokud si koupíte granule, můžete zvířátko sami nakrmit. Pokračujte dál, až k rybníku Labuť.

Napravo je dobře vidět jeho pramen – Labutinka. Pokud vás už bolí nohy, můžete po hrázi dojít až na autobus, který vás doveze ke stanici metra C Kačerov, nebo širokou cestou projedete kolem lesnické školy až ke stanici Roztyly. Tady buď sednete na metro, nebo můžete po modré dojít zpět až na Chodov.

My se vypravíme kratší trasou po zelené na start naší cesty. Z tajenky na nás už kouká jedna známá historická postavička. K podstatnému jménu totiž doplníme název jedné obiloviny, aby jméno bylo kompletní – Žito.

O tajuplném kejklíři Žitovi, který ve 14. století sloužil na dvoře krále Václava IV., koluje mnoho pověstí. Byl údajně zlomyslný, rozverný, ale také dobrý kouzelník. Vzhledem k tomu, že Žito měl údajně schopnosti měnit lidem končetiny za zvířecí, jednalo se spíše o povedeného podvodníka (pokud vůbec skutečně existoval) než o muže nadaného nadpozemskými schopnostmi. Nejznámější pověst vypráví o tom, jak kouzelník Žito proměnil třicet svazků slámy ve vepře, které prodal nic netušícímu pekaři Míchalovi. Přestože pekaře výslovně varoval, aby zvířata nepouštěl k vodě, Míchal je vzal jednou k řece vykoupat. Nestačil se pak divit, když z řeky namísto vepřů vyplavaly jen snopy slámy! Rozzuřený pekař se vydal kouzelníka hledat, a když ho objevil spícího v krčmě, utrl mu prý nohu. Za to ho Žito hnal před soud a vysoudil za utrženou končetinu nemalý peníz. Poté, co vychytralý kouzelník shrábl peníze, nasadil si končetinu zpátky a zvesela vyrazil do světa!

Kráčíme zvesela po rovině a pak do mírného kopečka k druhému památnému dubu, který jsme dnes potkali – bude nám to trvat tak 15 minut. Od něj se po modré vrátíme doleva na start. Už vidíte cíl? A znáte pohádku o kouzelníkovi Žitovi? Nedávno ji dávali o Vánocích. Líbila se vám?

Doufáme, že výlet ano a že z vás vykouzíl hodné děti. Tak zase příště na shledanou!

REKAPITULACE OTÁZEK DO KŘÍŽOVKY:

1. Opište první slovo pod obrázkem.
2. Do které skupiny patří muflon?
3. Jak se jmenuje největší sladkovodní ryba v ČR?
4. Jak se jmenoval bratr krále Václava IV.?
5. Jak se jmenoval otec krále Václava IV.?
6. Jak se jmenuje řeka, do které se vlévá Kunratický potok?
7. Jaká barva vás dovede k Šeberáku?
8. Jak se jmenují krásné pohádkové bytosti, které žijí v lukách a u potoků?
9. Jak se jmenovala paní, která byla majitelkou psa Jonatána?

Věříme, že jste si cestu za naší tajenkou užili. Těšíme se, že vás na některém z našich Klasáčkových výletů zase někdy potkáme. Přejeme šťastný návrat domů!

Chcete se dozvědět **další zajímavosti** a informace o značkách kvality? Vše najdete na jednom místě zde: www.akademiekvality.cz

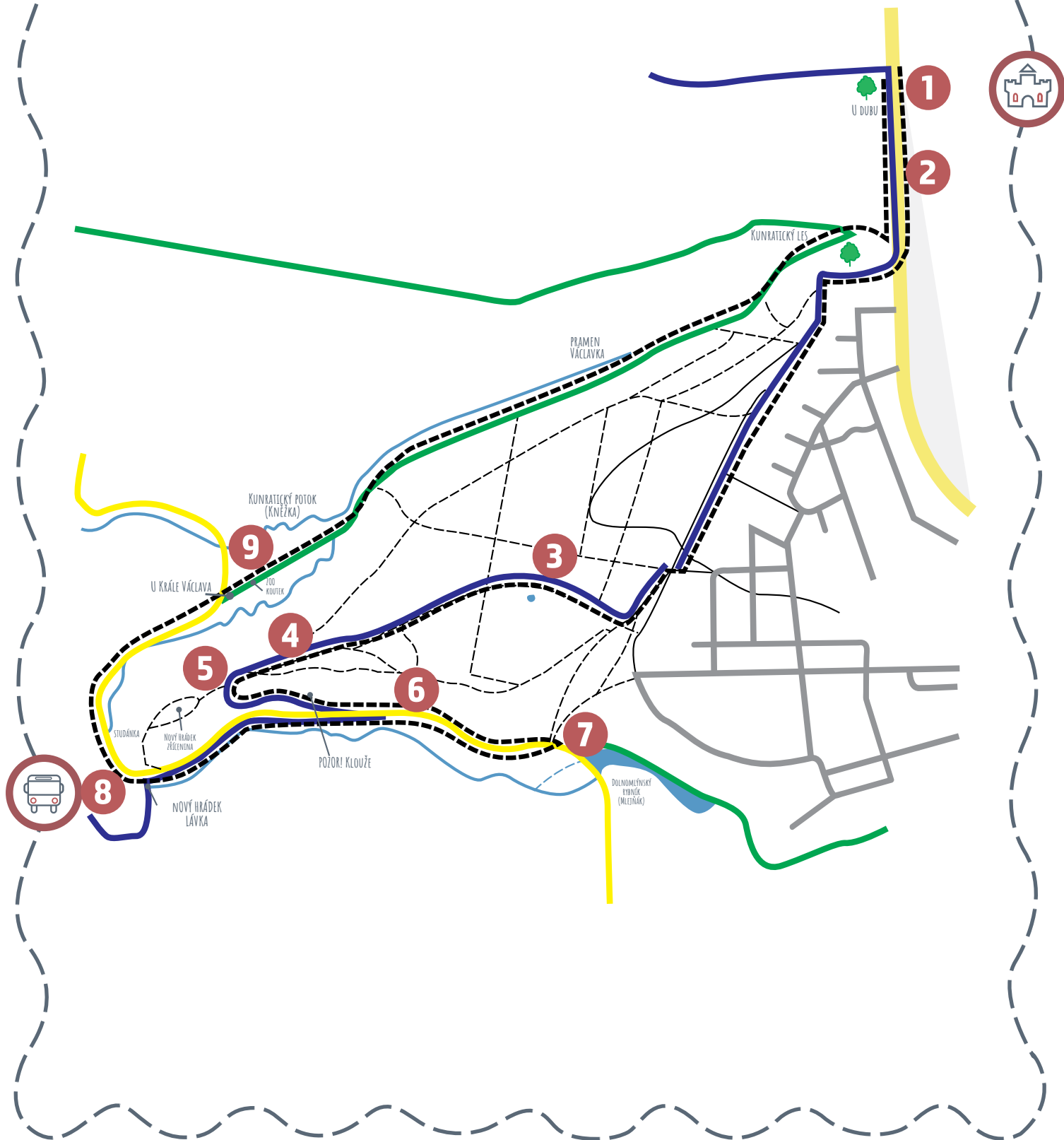

Recepty na doma i na výlety inspirované produkty značek kvality najdete zde: www.akademiekvality.cz/recepty

Někdy je nutné zůstat doma v teple a pak se budou hodit **tipy, jak zabavit neposedné děti**. Zde najdete pracovní listy, fotonávody i další inspiraci pro malé i velké. www.akademiekvality.cz/pospolu-u-stolu

ZA KRÁLEM VÁCLAVEM IV. DO KUNRATICKÉHO LESA

ZA KRÁLEM VÁCLAVEM IV.
DO KUNRATICKEHO LESA

KŘÍŽOVKA

